

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІІ. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Біотехнології та біоінженерія»

Одеса -2020

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2019-2020 навч. року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Біотехнології і біоінженерія». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукових програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою, в розрізі років навчання здобувачів вищої освіти.

2. Результати опитування за анкетою «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 19 респондентів: з них 10 студентів 3-го курсу і 9 студентів 4-го курсу. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Біотехнології і біоінженерія»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	84,2	15,8
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	79,0	21,0
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	36,8	63,2
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	47,4	52,6
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	73,7	26,3

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 73,7% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньої програми. Серед очікувань, які не виправдалися, студенти назвали недостатню кількість практичних і лабораторних занять, недостатній обсяг інформації щодо біотехнології розробки лікарських препаратів. Досліджуючи відповіді студентів на запитання анкети, можна зазначити, що 84,2% опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. 79% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. 63,2% опитаних здобувачів відзначили відсутність порушення логіки викладання дисциплін і 52,6% –

відсутність дублювання змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін за освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Дисципліни, якими б студенти бажали доповнити освітню програму: «Клінічна розробка ліків та біологічних препаратів», «Промислова фармація», «Біотехнології лікарських препаратів», «Нанобіоструктурні технології», «Статистика». Дисципліни, які б студенти бажали вилучити: «Філософія», «Історія української культури», «Політологія», «Інформатика».

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

1. Посилити практичну підготовку з дисциплін професійного спрямування.
2. Збільшити кількість годин практичних і лабораторних занять.
3. Розглянути доцільність вивчення як обов'язкових таких навчальних дисциплін як «Політологія», «Філософія», «Історія української культури». Посилити професійну спрямованість змісту зазначених навчальних дисциплін.
4. Розглянути можливість включення до переліку обов'язкових або вибірковок дисциплін, запропонованих здобувачами вищої освіти.
5. Перевірити на дублювання навчального матеріалу такі дисципліни: «Молекулярна мікробіологія», «Вірусологія», «Генетика мікроорганізмів», «Фізична хімія», «Колоїдна хімія».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 26 респондентів: з них 13 студентів 3-го курсу і 13 студентів 4-го курсу. Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти ще недостатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 50,0% респондентів, частково погодились – 38,5% опитаних, не погодились – 11,5%. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 73,1% опитаних студентів, 15,4% частково з цим погоджуються, 11,5% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 19,2% опитаних здобувачів, частково згодні 30,8%, не згодні – 50,0%. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 38,5% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 57,7% опитаних студентів частково згодні з цим твердженням. 34,7% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук

(зворотній зв'язок) про свою роботу, частково з цим згодні 61,5% студентів. 27,0% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 50,0% згодні частково. 38,5% відмітили, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 50,0% частково згодні з цією думкою. Половина опитаних здобувачів указали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 46,2% респондентів з цим згодні частково. Слід зазначити, що відповіді студентів третього курсу є більш критичними, ніж студентів 4-го курсу.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що опитані здобувачі вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять.

Проте, слід звернути увагу на слабку поінформованість здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів; процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності; роботи психологічної служби університету; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили: професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, використання під час викладання профільних навчальних дисциплін сучасних джерел інформації, ремонт будівлі та аудиторій. До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: застаріле обладнання лабораторій.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо
 - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
 - порядку перескладання заліків, іспитів;
 - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - роботи психологічної служби університету.
2. Вивчити стан використання викладачами інноваційних технологій навчання в процесі викладання навчальних дисциплін. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми запровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес.
3. Вивчити стан методичного забезпечення навчальних дисциплін.
4. Звернути увагу викладачів на обов'язковість доведення до відома здобувачів вищої освіти інформації щодо переліку індивідуальних самостійних завдань, форм і методів поточного, періодичного та підсумкового контролю результатів навчання та критеріїв їх оцінювання на першому занятті з навчальної дисципліни, а також їх незмінність упродовж вивчення навчальної дисципліни.
5. Сприяти впровадженню онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
6. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації доведені до відома декана біологічного факультету, гаранта освітньої програми. Результати

опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декана, викладачів біологічного факультету для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, проєктної групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

І.П. Анненкова